

**ခုန်အဲန်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရ၊
လီာ်ခါာ်သးဝဲလီာ်ခိာ်သ့ာ်
ကီာ်သူလုာ်
www.knuhq.org**

ခုန်ခဲန်ယုာ်-လီာ်ခါာ်သးလဲာ်ပာ်ပုာ်ဆူ ပဒိာ်ခိာ်ဒီဘုာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုန်မုာ်နံၤ

မုာ်နံၤ - လါစဲးပထုဘာ် (၂၁)သီ, ၂၀၁၆ နံာ်

တနံၤအံၤမုာ်ဝဲလါစဲးပထုဘာ် (၂၁)သီ, ဒီးမုာ်ဟီာ်ခိာ်ဒီဘုာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုန်မုာ်နံၤလါဘာ်တၢ်ပာ်ပနီာ်အီၤလါ ဟီာ်ခိာ်ဘီမုာ်စာဖျိာ်ကရ၊ ဝဲ ၁၉၈၁ နံာ်, ဒီးဘုာ်တၢ်မၤလၢကပီၤအဆိကတၢ်ဖဲ ၁၉၈၂ နံာ် ဖဲဟီာ်ခိာ်ဘီမုာ်စာဖျိာ်ကရ၊ ဝဲလီာ်ခိာ်သ့ာ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ကွၢ်စိမုာ်ထံကီာ်ကိးဘုာ်ဒဲး, ပှၤကိးကဒဲး ကဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီာ်ဖဲမုာ်နံၤအဝဲအံၤဒီး ပာ်ဖျိာ်ထီာ်သကိးသး, ဆိကမိာ်ထီာ်သကိးကျဲလၢတၢ်သူာ်ထီာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုန်မုာ်နံၤလီၤ. ဟီာ်ခိာ်ဒီဘုာ်အိာ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ, တၢ်မၤသံမၤဝီဒီး တၢ်မၤဆူာ်မၤစိးတဖၣ်လၢတၢ်လီာ်အါပူၤန့ၢ်လီၤ. ဒီဖျိတၢ်ဒုးအိာ်ထီာ်မုာ်နံၤဒဲးအံၤအပိ, တၢ်စးထီာ်မၤလၢကပီၤအံၤဒီးအိာ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်တိာ်ကျဲအါမံၤ လၢဘုာ်ထွဲဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုန်မုာ်နံၤအကျိအကျဲအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ထံကီာ်လၢအမုာ် ဟီာ်ခိာ်ဘီမုာ်စာဖျိာ်ကရ၊ ဖိတဖၣ်လၢ အိာ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်, တၢ်ဃုကွၢ်ထံစ့ၢ်ကိးလၢမုာ်နံၤအဝဲန့ၢ် မုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ အိာ်တအိာ် မ့တမုာ်မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢသီအဝဲန့ၢ်အိာ်စ့ၢ်ကိးဒါန့ၢ်လီၤ.

ကီာ်ပယီၤလၢအမုာ်ပထံကီာ်လၢပအိာ်ပဆိးအပူၤအံၤ ဒီဖျိလၢကလုာ်ခိာ်စိသနူဒီးသုးမိာ်စိရိၤသနူအပိ ကလုာ်ခိာ်အိာ်လၢထံကီာ်အံၤအပူၤ ဘုာ်တၢ်ဆိာ်တၢ်မၤနၢၤဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒ်ပှၤတကလုာ်အသိးမုာ်ဂုၤ, နီာ်တကအသိးမုာ်ဂုၤ ဘုာ်တၢ်မၤတရီတပါဒီးမၤပယုဲကွံာ်အပိ တအိာ်ဒီးတၢ်သဘျုတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တုၤသိးထဲသိး ဒီးတၢ်စံာ်ညီာ်ပၤလီၤသးဘုာ်အပိ ပဘုာ်ဂဲၤလီာ်လၢတၢ်မၤန့ၢ်က့ၤပတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒ်သိးကအိာ်မုာ်ဘုာ်ဒ်ပှၤတကလုာ်အသိး လၢထံကီာ်အံၤအပူၤန့ၢ်လီၤ. ပဒိာ်လၢပၤဆူာ်ပၤစိးတၢ်တဖၣ် တသးအိာ်ဃဲာ်လီၤဘျါလီၤကလုာ်ခိာ်အထံဂျိာ်ကီာ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဘုာ်ဒီး ဒုးအိာ်ထီာ်ထံလီာ်ကီာ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢယံာ်တ့ၢ်လံအနံာ်(၆၀)ဘျုာ်လံန့ၢ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရ၊ အိာ်ဒီးတၢ်ပာ်သးတပယုာ်ပိလၢ ထံဂျိာ်ကီာ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီာ်အံၤ တၢ်ဘုာ်ဘျါလီၤကွံာ်အီၤလၢတၢ်တဲသကိးထံဂျိာ်ကီာ်သဲး လၢစိာ်နီၤခိာ်အဖိခိာ်န့ၢ်လီၤ. ကညီဒီကလုာ်ဂဲၤလီာ်တ့ၢ်လၢ တၢ်ဘျါလီၤကွံာ်ထံဂျိာ်ကီာ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီာ်အံၤ ဖဲတၢ်ကိးသတြိထီာ်မုာ်အိာ်တဘျီလၢလၢ တၢ်ထံာ်လီာ်စံးကတိၤသကိးအဂီၢ်န့ၢ် ခုန်အဲန်ယုာ် ဃုကျဲဒီးမၤဝဲဒုာ်န့ၢ်လီၤ. ဘုာ်ဆုာ်သန့ၢ်က့ ပှၤပၤတၢ်သုးပဒိာ်တခီ ထံဂျိာ်ကီာ်သဲးတၢ်ဘျါကွံာ်အကျဲန့ၢ် တတူာ်လီာ်ဝဲဘုာ်. မ့မုာ်တခီ ဃုဒုာ်ဝဲတခီတၢ်လၢ တၢ်ကညီကွံာ်စုကဝဲဒီးကတိၤတၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဘုာ်ဆုာ်တုၤဃီဖဲ ၂၀၁၀ တၢ်ဃုထၢထီာ်ပဒိာ်ဝဲအလီာ်ခံ, ထံကီာ်ပဒိာ်ကိးထီာ်တၢ်ထံာ်လီာ်ကတိၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်သူာ်ထီာ်ထံလီာ်ကီာ်ပူၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုန်မုာ်နံၤ, တၢ်ပာ်သးမ့မုာ်တမံၤဃီသန့ၢ်က့ တအိာ်ဒီးတၢ်ပာ်လီၤတၢ်ထံာ်လီာ်တဲသကိးတၢ်အဂီၢ် တၢ်ပာ်လီၤတၢ်ပာ်သး (ခိာ်ဒုၤရၢၢ်) နီတမံၤဘုာ်အပိ, လၢတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိလၢထံဂျိာ်ကီာ်သဲးတၢ်တဲသကိးကကဲထီာ်အဂီၢ်, တၢ်မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဆိလၢကလုာ်ခိာ်တဖုအဘာ်စၢၤ အိာ်ထီာ်ဝဲဒုာ်ဒီးဖဲ ၂၀၁၅ နံာ် လါအိးကထိဘာ် (၁၅)သီန့ၢ် ပှၤပၤဆၢတၢ်ဖိ ဖိာ်စုကဝဲကရ၊ (၈)ဖု အိာ်ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤပနီာ်လၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢကီာ်ဒီဘုာ်အလံာ်ဃံးဃာ်န့ၢ်လီၤ. စးထီာ် ၂၀၁၂ ဒီး တုၤလၢခဲအံၤန့ၢ် လၢကညီကီာ်စဲာ်အပူၤ ဒီးဟီာ်ကဝီၤလၢ ခုန်အဲန်ယုာ်-တၢ်ပၤတၢ်ပြးဟီာ်ကဝီၤတဖၣ်န့ၢ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီးတၢ်ခးလီာ်သးန့ၢ်တအိာ်လၢဝဲဘုာ်သန့ၢ်က့ ကီာ်ပယီၤသုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးတၢ်ဘုာ်ဂံာ်ဂုာ်သး ကဲထီာ်အသးအိာ်ဒီးဝဲတဘျီ

တခိုင်နှုန်းလို့။ ချစ်အဲဒါယူင်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရၢဒီး ကညီဖိတဖှ် အတၢ်မိာ်န့ၢ်သးလိတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်တီၢ်တြၢ်ဒီးထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်တုၤသးထဲသးန့ၢ်လိၤ။

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အမုၢ်န့ၤ အတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိမုၢ်ဒ်သးဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ် ကအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီးတၢ်ပ တုာ်တၢ်ခးလိာ်သးတဖှ် ကအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢထံၣ်ကီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအပူၤတဖှ်အဂီၢ် ဒ်သးပှၤထံဖိကီၢ်ဖိတဖှ် ကအိၣ် မူဘၣ်လၢတၢ်အိၣ်မူလၢပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး၊ တၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤအဂီၢ်န့ၢ်လိၤ။ တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢကညီဖိလိာ်ဘၣ်ဝဲဒီးကလုာ် ခဲလၢာ် မိာ်န့ၢ်သးလိဘၣ်ဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢမုၢ်ဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသးလၢ တၢ်အိၣ်မူတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ အဂီၢ်န့ၢ်လိၤ။ လၢတၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ် တမ့ၢ်ထဲလၢကျိတသိာ်ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အိၣ်လံၤန့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လိၤ။ တၢ်မုာ် တၢ်ခုာ်လၢပဝဲကညီကလုာ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်တဖှ် လိာ်ဘၣ်ဝဲန့ၢ် မ့ၢ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသးလၢ ထံၣ်ကီၢ် သးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖှ် တၢ်ဘၣ်ဘျါကွံာ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သကိးထံၣ်ကီၢ်လၢတၢ်အိၣ်မူဆူညါအဂီၢ်န့ၢ်လိၤ။

ထံၣ်ကီၢ်ဘီမုၢ်တဖှ်ဒီးပှၤမၤမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်၊ ပှၤဒိၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်စ့တဖှ်လၢအထံၣ်ကီၢ်ဒီး အတၢ်ကရၢကရိတၢ်ဘၣ်ဘျး ဘၣ်ဖျိာ်အဂီၢ်၊ တုၤတၢ်မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအိၣ်ထီၣ်လၢကလုာ်ဒုၣ်တဖှ်အကျါတနီၤ န့ၢ်ဝဲန့ၢ် အဝဲသ့ၣ်စံးဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤ အပူၤ တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လံၤအဃိ၊ ဃုသကိးကျဲလၢကနုာ်လိၤဟဲဘျါလိၤကျိၣ်စ့တဖှ် လၢပနံၣ်တၢ်ကအဂီၢ်ဒီး တနီၤလၢ တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လိၤ။ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်လၢဟီၣ်ကဝီၤတနီၤအပူၤဒီး တၢ်ဆဲးလိၤမံၤပနီၣ်လၢ တၢ်ပ တုာ်တၢ်ခးလၢကီၢ်ဒီဘၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲတနီၤသန့က့၊ တၢ်မၤအသးနီၢ်ကီၢ်တခီ၊ ကီၢ်ပယီၤအပူၤအံၤ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ ကီၢ်ဒီဘၣ်တအိၣ်ဒီးဘၣ်၊ ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢပမိာ်န့ၢ်သးလိအိၣ်န့ၢ် တအိၣ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၢ်လိၤ။

တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢထံၣ်ကီၢ်ဘီမုၢ်ဒီးပှၤဒိၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်စ့တဖှ်အဂီၢ် အခိပညီဒီး အတၢ်ပညီန့ၢ်တဒ်သးလိာ်အသးဘၣ်။ ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ပဝဲကညီကလုာ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်တဖှ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢပမုၢ်လၢကွၢ်စိအိၣ်အခိပညီန့ၢ် မ့ၢ်တၢ်တမံၤဃိန့ၢ်လိၤ။ တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢကလုာ်ဒုၣ်တဖှ်ဂဲၤလိာ်ဝဲခဲအံၤန့ၢ် မ့ၢ်ဒ်သးတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ်ကကဲထီၣ်ဝဲဒီး ကအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသး လၢခါဆူညါပဖိပလံၤလၢစိကဟဲတဖှ်အဂီၢ် တၢ်အိၣ်မူ၊ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လိၤ။ အဃိဒီး ပဘၣ်မၤအိၣ်လိၤတၢ်လိၤဆဲး၊ တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်ဒီး ပာ်ဖျိာ်သကိးလိာ်သးဒီးကလုာ်ဒုၣ်လၢတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤ တမံၤဃိဒီးပှၤတဖှ်န့ၢ်လိၤ။ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အိၣ်ထီၣ်ထဲဒ်ပဟီၣ်ကဝီၤတဘၣ်အပူၤ၊ ကညီကီၢ်စဲာ်တ ဘၣ်အပူၤဖိန့ၢ်တသ့ဘၣ် ဒီးတမ့ၢ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢပလိာ်ဘၣ်အိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသးဘၣ်န့ၢ်လိၤ။ ကဘၣ်မ့ၢ်လၢ ကီၢ်ဒီ ဘၣ် ဒ်သးကလုာ်ဒုၣ်ကိးဖုဒဲးဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢာ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အသဝဲသဝါဒီး ပလၢာ်ဘၣ်အိၣ်ကိးဂးဒဲးအဂီၢ် န့ၢ်လိၤ။ သန့က့ ကခွၢ်ကီၢ်စဲာ်ဒီးယိၤဒိၣ်ကီၢ်စဲာ်တခီ တၢ်ခးလိာ်သးအိၣ်ဒ်တၢ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိကဗျါဖဲန့ၢ်တဖှ်၊ ဘၣ်ဃုာ် မ့ၢ်ဟးဖျိး၊ ကဲထီၣ်ပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲ၊ ပာ်တုာ်ကွံာ်အဟံၣ်အဃိဒီး ဘၣ်အိၣ်မူသ့ၣ်လံၣ်န့ၢ်လိၤ။ ဒ်န့ၢ်အသိး ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဒ်လဲာ် လၢကညီကီၢ်စဲာ်ကီၢ်ဆၢအပူၤ တၢ်ဘၣ်ဂံာ်ဂုာ်ဒီးတၢ်ခးလိာ်သးလၢ ကီၢ်ဆၢသုး/ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်ဒီး ဒံာ်ခုာ်ဘၣ်အုၣ် အကရူၢ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘျီ၊ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးလၢထံဖိကီၢ်ဖိတဖှ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်သုးလိာ်သုးကျဲ အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်န့ၢ်လိၤ။ တၢ်အိၣ်မူဒ်အံၤတဖှ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးဒ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၢ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢပလိာ်ဘၣ်အိၣ်န့ၢ် တမ့ၢ် ဒီးပတဒီးန့ၢ်ဒီးဘၣ်န့ၢ်လိၤ။

ကညီသ့ၣ်ဘိာ်သးစၢ်တဖှ်အမူအဒါအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ်အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၢ် လိၤ။ ခါဆူညါကညီဖိအဘျီအတီၢ်လၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်န့ၢ် ဒီးသန့အသးလၢခါခဲအံၤ သ့ၣ်ဘိာ်သးစၢ်တဖှ်အစုပူၤဒီး ကညီသးစၢ်တဖှ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ပုၤသးဆ့ၢ်၊ တၢ်ဟ့ၣ်လိၤသးနီၢ်နီၢ်၊ တၢ်မၤတၢ်ဃၢဃၢစုာ်စုာ်ဒီး ဖိာ်လိာ်သကိးစုလၢ ခါဆူညါတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်လၢထံၣ်ကီၢ်ဒီဘၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်။

- ဃုဃုဒီးဒုဒုဆူတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အမုၢ်အတီၢ်ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်နီၢ်နီၢ်အဂီၢ်တက့ၢ် -
